

THE WITCHER

(DE HEKSER)

De laatste wens

Andrzej Sapkowski bij Boekerij:

De laatste wens

ANDRZEJ SAPKOWSKI

THE WITCHER

(DE HEKSER)

De laatste wens

Vertaald uit het Pools door Karol Lesman

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

De vertaler ontving voor deze vertaling een werkbeurs van het Nederlands Letterenfonds.

ISBN 978-90-225-9940-2

ISBN 978-94-023-2146-3 (e-book)

ISBN 978-90-528-6611-6 (audio)

NUR 334

Oorspronkelijke titel: *Ostatnie życie*

Vertaling: Karol Lesman

Omslagontwerp en -beeld: Micaela Alcaino

Auteursfoto: © Elzbieta Lempp

© 1993 Andrzej Sapkowski

Published by arrangement with Patricia Pasqualini Literary Agency

© 2011, 2020 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv,

Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De stem van het gezond verstand 1

Ze was die ochtend bij hem gekomen.

Heel voorzichtig, zachtjes, met geruisloze stappen was ze binnengekomen, door het vertrek zwevend als een schim, als een verschijning, en het enige geluid dat gepaard ging met haar bewegingen kwam van de cape die over haar naakte huid schuurde. En toch was het net deze nietige, nauwelijks hoorbare ritseling die de heks had gewekt, of misschien alleen uit zijn halfslaap had gehaald, waarin hij monotoon wiegde, als in een onpeilbare diepte ergens tussen bodem en oppervlak van een rustige zee, te midden van licht golvende reepjes zeewier.

Hij bewoog niet, hij trilde niet eens. Het meisje kwam langzaam naderbij gefladderd, ze had haar cape afgeworpen, aarzelend steunde ze met haar gebogen knie op de rand van het bed. Hij observeerde haar vanonder zijn neergelaten wimpers, nog altijd zonder te verraden dat hij niet sliep. Het meisje klom voorzichtig op bed, ging op hem zitten en klemde hem tussen haar dijen. Steunend op haar gestrekte armen streelde ze zijn gezicht met haar haren die naar kamille roken. Vastbesloten en bijna ongeduldig boog ze voorover, ging met het topje van een borst over zijn oogleden, zijn wangen, zijn mond. Hij glimlachte, waarbij hij haar armen vastpakte, met een trage beweging, omzichtig en teder. Ze ging rechtop zitten, zijn vingers ontwijkend, stralend, belicht, vaag geworden door haar eigen schittering in de mistige helderheid van de dageraad. Hij bewoog; met een kordate druk van beide handen voorkwam ze dat hij een andere positie aannam, met lichte, maar stellige bewegingen van haar heupen vroeg ze om een antwoord.

Hij antwoordde. Ze week al niet meer voor zijn handen, wierp haar hoofd in haar nek, schudde haar haren. Haar huid

was koel en verbazingwekkend glad. De ogen die hij zag toen ze haar gezicht bij dat van hem bracht, waren groot en donker als de ogen van een najade.

Wiegend ging hij onder in een zee van kamille, die na zijn rust te hebben prijsgegeven aanzwol en begon te ruisen.

De hekser

I

Later werd gezegd dat de man uit het noorden door de Touwslagerspoort was gekomen. Hij was te voet en leidde zijn bepakte paard aan het hoofdstel. Het was laat in de middag en de kraampjes van de touwslagers en de zadelmakers waren al gesloten en het steegje was leeg. Het was warm en de man droeg een zwarte mantel over zijn schouders. Hij baarde opzien.

Voor de herberg Oud Narakort stopte hij, bleef even staan en luisterde naar het geroezemoes. De herberg zat, zoals meestal rond dit tijdstip, stampvol.

De onbekende ging niet bij Oud Narakort naar binnen. Hij trok zijn paard verder het steegje in. Daar was nog een kroeg, een wat kleinere, Het Vosje. Hier zat bijna niemand. De kroeg had geen beste naam.

De kroegbaas keek op van een vat ingelegde augurken en onderwierp zijn gast aan een onderzoekende blik. De vreemdeling, nog steeds met zijn jas aan, stond kaarsrecht voor de toog, onbeweeglijk, hij zweeg.

‘Wat mag het zijn?’

‘Bier,’ zei de onbekende. Hij had een onaangename stem.

De kroegbaas veegde zijn handen af aan zijn linnen schort en vulde een aarden pul. De pul had een beschadigde rand.

De onbekende was niet oud, maar zijn haren waren bijna helemaal wit. Onder zijn mantel droeg hij een versleten leren wambuis, dat onder zijn hals en op zijn schouders zat dichtgeknoopt. Toen hij zijn jas had uitgedaan, kon iedereen zien dat hij op de rug aan zijn middel een zwaard droeg. Daar was op zich niets vreemds aan, want in Wyzima liep iedereen met

een wapen, maar niemand droeg zijn zwaard op de rug als een boog of een pijlkoker.

De onbekende nam geen plaats achter een van de tafels, tussen de weinige gasten, maar bleef bij de toog staan, waarbij hij de kroegbaas doordringend aankeek. Hij nam een teug uit zijn pul.

‘Ik ben op zoek naar een plek om te slapen.’

‘Die vind je hier niet,’ bromde de kroegbaas, terwijl hij naar de stoffige en smerige schoenen van de gast keek. ‘Probeer maar eens in Oud Narakort.’

‘Ik blijf liever hier.’

‘Hier is geen plek.’ De kroegbaas herkende eindelijk het accent van de onbekende: het was een Riviaan.

‘Ik heb geld,’ sprak de vreemdeling zachtjes, bijna onzeker.

En toen begon die hele nare geschiedenis. Een pokdalige loebas, die vanaf het moment dat de vreemdeling was binnengekomen, geen moment zijn sombere blik van hem had afgewend, stond op en liep naar de toog. Twee van zijn kameraden kwamen achter hem staan, niet verder dan twee stappen van hem verwijderd.

‘Er is hier geen plek, galgenaas, Riviaanse schooier,’ zei de pokdalige met schorre stem vlak naast de onbekende. ‘Wij hier in Wyzima hebben geen behoefte aan lui zoals jij. Dit is een nette stad!’

De onbekende nam zijn pul en trok zich terug. Hij keek naar de kroegbaas, maar die meed zijn blik. Het kwam niet bij de man op het voor de Riviaan op te nemen. Wie had het tenslotte op Rivianen?

‘Iedere Riviaan is een dief,’ ging de pokdalige verder, stinkend naar bier, knoflook en woede. ‘Hoor je wat ik zeg, netelrups?’

‘Die hoort niks. Die heeft drek in zijn oren,’ zei een van de mannen die achter hem stonden en de ander proestte het uit van het lachen.

‘Betalen en wegwezen!’ schreeuwde de man met een door de pokken getekend gezicht.

De onbekende keek hem nu pas aan. ‘Eerst mijn bier opdrinken.’

‘We zullen je een handje helpen,’ siste de loebas. Hij stootte de pul uit de hand van de Riviaan en terwijl hij hem bij zijn schouder pakte klemde hij zijn vingers rond de riem die dwars over de borst van de vreemdeling liep. Een van de mannen die achter hem stonden haalde uit met zijn vuist. De vreemdeling dook in elkaar en bracht zo de pokdalige uit zijn evenwicht. Zijn zwaard siste in de schede en flikkerde kort in het licht van de flambouwen. Er werd heftig gevochten. Er klonk een schreeuw. Iemand van de overige gasten rende naar de uitgang. Er kletterde een stoel tegen de vlakte, met een dof geluid ploften aarden pullen op de vloer. De kroegbaas, wiens mond begon te trillen, keek naar het gruwelijk toegetakelde gezicht van de pokdalige die zijn vingers rond de rand van de toog had geklemd, ineenzakte en uit het zicht verdween alsof hij kopje-onder ging. De andere twee lagen op de grond. De een lag onbeweeglijk, de ander gillend en trillend in een snel groeiende donkere plas. In de lucht vibreerde de oorverdovende, helle, hysterische schreeuw van een vrouw. De kroegbaas sidderde, hapte naar adem en begon te kotsen.

De onbekende trok zich terug bij de muur. Gespannen, op zijn hoede. Zijn zwaard hield hij met beide handen vast, waarbij hij met het einde van de kling kringetjes in de lucht maakte. Niemand bewoog. De angst zat als koude modder op de gezichten geplakt, hinderde de ledematen, kneep de kelen dicht.

Wachters vielen met veel gebonk en gekletter de kroeg binnen, ze waren met zijn drieën. Ze moesten in de buurt zijn geweest. Hun met riemen omwikkelde stokken hielden ze in gereedheid, maar bij het zien van de lijken grepen ze onmiddellijk naar hun zwaarden. De Riviaan ging met zijn rug tegen de muur staan, met zijn linkerhand haalde hij een dolk uit de schacht van een laars.

‘Gooi dat neer!’ brulde een van de wachters met hijgende stem. ‘Gooi neer, bandiet! Jij gaat met ons mee!’

De andere wachter gaf een trap tegen een tafel om de Riviaan niet de gelegenheid te geven er langs die kant omheen

te lopen. 'Ga nog wat mensen halen, Treska!' schreeuwde hij naar een derde, die het dichtst bij de deur stond.

'Dat is nergens voor nodig,' sprak de onbekende terwijl hij zijn zwaard liet zakken. 'Ik ga zelf wel weg.'

'Jij gaat hier weg, hondenzaad, maar aan een dik stuk touw!' brulde degene die zo stond te hijgen. 'Gooi dat zwaard weg, want anders hak ik je kop van je lijf!'

De Riviaan rechtte zijn rug. Snel nam hij het zwaardgevest onder zijn linkeroksel en met zijn hoog boven het hoofd geheven rechter maakte hij naar de wachters een complex en snel teken in de lucht. De glittertjes waarmee de manchetten van zijn leren kaftan tot aan de elleboog waren beslagen, flikkerden.

De wachters trokken zich ogenblikkelijk terug, waarbij ze hun gezichten met de onderarmen afschermden. Een van de gasten kwam overeind, een ander verdween in de richting van de deur. Opnieuw begon een vrouw wild en doodsbang te schreeuwen.

'Ik ga wel uit eigen beweging,' herhaalde de onbekende met een sonore, metalige stem. 'En jullie drieën gaan voorop. Breng me naar de slotvoogd. Ik ken de weg niet.'

'Ja, heer,' mompelde de wachter terwijl hij zijn hoofd liet zakken. Hij liep naar de uitgang, waarbij hij onzeker uit zijn ogen keek. De twee anderen liepen achter hem aan, achterwaarts, gehaast. De onbekende volgde hen. Hij stak zijn zwaard terug in de schede en de dolk in de schacht van zijn laars. Toen ze de tafels passeerden, bedekten de gasten hun gezichten met de panden van hun wambuizen.

II

Velerad, de slotvoogd van Wyzima, krabde zich onder zijn kin, hij dacht na. Hij was noch bijgelovig noch angstig aangelegd, maar hij vond een onderonsje met de man met de witte haren geen prettig vooruitzicht. Ten slotte nam hij een besluit.

'Laat ons alleen,' beval hij de wachters. 'En jij, ga zitten. Nee, niet hier. Ga daar maar zitten, als je wilt.'

De onbekende ging zitten. Hij droeg niet langer zijn zwaard, noch zijn zwarte mantel.

‘Ik luister,’ sprak Velerad terwijl hij met een zware staf speelde die op tafel lag. ‘Ik ben Velerad, slotvoogd van Wyzima. Wat heb je me te vertellen, achtbare struikrover, voordat je de kerker in verdwijnt? Drie doden, een poging tot het werpen van een vloek, niet slecht, lang niet slecht. Voor dat soort zaken word je bij ons in Wyzima op een paal gespietst. Maar ik ben een rechtvaardig man, ik zal eerst naar je luisteren. Spreek.’

De Riviaan knoopte zijn wambuis los, haalde er een opgerold wit stuk geitenvacht uit tevoorschijn.

‘Op kruispunten, in kroegen hangen jullie dit op,’ zei hij zachtjes. ‘Is het waar wat hier staat?’

‘Aha,’ bromde Velerad terwijl hij een blik wierp op de in de vacht gekraste runentekens. ‘Dus dat is de kwestie. Dat ik daar ook niet meteen aan heb gedacht. Ja, het is waar, de zuivere waarheid. Het is ondertekend door Folttest, koning, heer van Temeria, Pontar en Mahakam. Dat wil dus zeggen dat het waar is. Maar een bekendmaking is een bekendmaking en de wet is de wet. En ik ben degene die hier in Wyzima de wet en de orde moet handhaven! Ik sta niet toe dat er mensen worden vermoord! Begrepen?’

De Riviaan knikte ten teken dat hij dat had begrepen.

Velerad briede kwaad.

‘Heb je het teken van de heks?’

De onbekende ging opnieuw met zijn hand in de opening van zijn jasje en haalde er een rond medaillon aan een zilveren kettinkje uit tevoorschijn. Op het medaillon stond de kop van een wolf met blinkende slagstanden afgebeeld.

‘Heb je ook een naam? Maakt niet uit welke, ik vraag het echt niet uit nieuwsgierigheid, maar het praat wat makkelijker.’

‘Ik heet Geralt.’

‘Geralt is prima. Van Rivia, naar je uitspraak te oordelen?’

‘Van Rivia.’

‘Tja. Weet je, Geralt? Dit hier,’ Velerad sloeg met de vlakke

hand op de bekendmaking, 'laat dat rusten. Dit is een serieuze zaak. Velen hebben het al geprobeerd. Dit, mijn broeder, is niet hetzelfde als een paar schurken aflossen.'

'Ik weet het. Het is mijn vak, slotvoogd. Er staat geschreven: beloning drieduizend orenen.'

'Drieduizend.' De slotvoogd tuitte zijn lippen. 'En de prinses als vrouw, zo hoor je de mensen zeggen, ofschoon onze genadige Foltest dat er niet bij heeft geschreven.'

'Ik ben niet geïnteresseerd in de prinses,' zei Geralt rustig. Hij zat onbeweeglijk, met zijn handen op de knieën. 'Er staat: drieduizend.'

'Wat een tijden,' verzuchtte de slotvoogd. 'Wat een afschuwelijke tijden! Wie zou er zo'n twintig jaar geleden gedacht hebben, zelfs in een dronken bui, dat er ooit nog eens zulke beroepen zouden bestaan? Hekkers! Dolende moordenaars van basiliken! Ventende vernietigers van spoken en verdrinkers! Geralt? Mag je van dat gilde van jou drinken?'

'Zeker.'

Velerad klapte in zijn handen. 'Bier!' riep hij. 'En jij, Geralt, kom wat dichterbij zitten. Wat kan mij het schelen.'

Het bier was koud en schuimde.

'Het zijn afschuwelijke tijden,' ging Velerad verder met zijn monoloog, terwijl hij een slok van zijn bier nam. 'Overal zie je het geteisem. In Mahakam, in de bergen, krioelt het van de kindervraten. Vroeger had je wolven die in de bossen huilden, maar nu kom je daar van alles tegen: spoken, grootoren, je kunt je kont niet draaien of je zit met een weerwolf of een andere plaag opgescheept. In de dorpen ontvoeren waternimfen en klaagvrouwen kinderen, dat loopt al in de honderden. Ziektes waar je vroeger nooit van hoorde, de haren rijzen je te berge. En nou dit er nog bij!' Hij schoof het rolletje papier over het tafelblad van zich af. 'Het is niet vreemd, Geralt, dat er zo'n vraag is naar jullie diensten.'

'Dit is een koninklijke bekendmaking, slotvoogd.' Geralt richtte zijn blik omhoog. 'Bent u bekend met de details?'

Velerad schoof op zijn stoel naar achteren, vouwde zijn handen in elkaar op zijn buik.

‘Details, zeg je? Daar ben ik mee bekend. Niet uit de eerste hand, maar uit vertrouwde bron.’

‘Precies wat ik zoek.’

‘Omdat je zo aandringt. Zoals je wilt. Luister.’ Velerad dronk nog wat van zijn bier en temperde zijn stem. ‘Onze genadige Foltest heeft ons nog in de tijd dat hij prins was, toen de oude Medell, zijn vader, nog regeerde, laten zien waartoe hij allemaal in staat was en dat was heel wat. We dachten dat dit naarmate hij ouder zou worden wel zou overgaan. Maar kort na zijn kroning, onmiddellijk na de dood van de oude koning, overtrof Foltest zichzelf. Onze monden vielen open van verbazing. Kort gezegd: hij verwekte een kind bij zijn bloedeigen zus Adda. Adda was jonger dan hij, je kwam ze altijd overal samen tegen, maar niemand had ooit iets vermoed, misschien de koningin... Binnen de kortste keren liep Adda rond met een enorme buik en begon Foltest steeds vaker over een huwelijk te spreken. Met zijn zuster, zie je het voor je, Geralt? De situatie raakte behoorlijk gespannen toen bleek dat met name Vizimir uit Novigrad op het idee was gekomen om zijn Dalka uit te huwelijken aan Foltest, en dus moest de koning aan handen en voeten worden gebonden om te voorkomen dat hij de benen zou nemen en de gezanten zou beleiden. Dat lukte en dat is maar goed ook, want een gekrenkte Vizimir zou ons zomaar de ingewanden hebben kunnen uitrukken. Later is het niet zonder hulp van Adda, die op haar broertje heeft ingesproken, gelukt de jonge hond een snel huwelijk uit het hoofd te praten. Nou, en toen kreeg Adda haar kind, op tijd, zoals uitgerekend. En nu goed luisteren, want hier begint het pas. Wat zij uiteindelijk ter wereld bracht, hebben veel mensen niet gezien, maar een van de vroedvrouwen heeft een sprong door het raam van de slottoren niet overleefd en een andere is krankzinnig geworden en loopt tot op de dag van vandaag verwilderd rond. Ik denk dus niet dat deze superbastaard er erg bevallig heeft uitgezien. Het was een meisje. Het is overigens vrijwel onmiddellijk gestorven, niemand heeft voor zover ik heb kunnen nagaan erg veel haast gemaakt om de navelstreng af te binden. Adda heeft, en dat is maar goed

ook, het kraambed niet overleefd. En toen, mijn broeder, heeft Foltest nogmaals iets doms gedaan. De superbastaard had hij onmiddellijk moeten verbranden of, weet ik veel, ergens in de woestijn moeten begraven, en niet in de kelders van het paleis in een sarcofaag moeten opbergen.’

‘Het is nu te laat om daarover te debatteren.’ Geralt keek op. ‘In elk geval hadden ze er iemand van de Wetenden bij moeten roepen.’

‘Je bedoelt die bedriegers met van die sterretjes op hun honden? Nou, daar hebben we er hier een stuk of tien van gehad, maar dat gebeurde pas later, toen duidelijk werd wat er in die sarcofaag lag. En wat er nu ’s nachts uit kruipt. Het begon niet onmiddellijk met naar buiten komen, o nee. Gedurende zeven jaar na de begrafenis bleef het rustig. Totdat op zekere nacht, het was volle maan, een enorm lawaai te horen was in het paleis, geschreeuw, paniek! Wat zal ik er nog woorden aan vuilmaken, je weet waar ik op doel, je hebt de bekendmaking gelezen. Het kleintje was in de tombe behoorlijk gegroeid, en niet zo’n beetje ook, en ze had enorme tanden. Kortom, een striga. Jammer dat je de lijken niet hebt gezien. Zoals ik. Je zou zeker in een grote boog om Wyzima heen zijn gelopen.’

Geralt zweeg.

‘Toen,’ ging Velerad verder, ‘heeft, zoals ik al zei, Foltest een hele massa tovenaars laten komen. Ze kakelden aan één stuk door elkaar, het had weinig gescheeld of ze waren elkaar met die toverstokken van ze te lijf gegaan, die ze vast bij zich dragen om de honden die de mensen tegen ze opzetten van zich af te slaan. En geloof maar dat dat vaak gebeurt. Neem me niet kwalijk, Geralt, als je een andere mening hebt over tovenaars, in het kader van jouw beroep zul je ze vast wel kennen, maar voor mij zijn het leeglopers en domkoppen. Jullie heksers wekken bij de mensen groter respect; jullie zijn tenminste nog concreet.’

Geralt moest lachen, maar onthield zich van commentaar.

‘Nu ter zake,’ zei de slotvoogd, die in zijn pul keek en zichzelf en de Riviaan nog wat bier inschonk. ‘Sommige van de adviezen van de tovenaars waren nog niet zo gek. Een van

hen stelde voor om de striga tegelijk met het paleis en de sarcofaag in brand te steken, een andere raadde aan met een spade haar kop af te hakken, de overigen verklaarden hun voorkeur om op verschillende plekken espenhouten wiggen in haar lichaam te slaan, uiteraard overdag, als de duivelin in haar kist lag te slapen, doodvermoeid na haar nachtelijke uitpattingen. Helaas zat er ook een tussen, zo'n zot met een spitse muts op zijn kale knikker, een gebochelde kluizenaar, die vond dat dit tovenarij was, dat dit ongedaan gemaakt kon worden en dat de striga weer het dochttertje van Foltest kon worden, een schattig prinsesje. Je hoefde enkel een hele nacht in de crypte door te brengen en dan zou het allemaal goed komen. Waarna – en Geralt, je kunt je voorstellen wat voor dwaas dat moet zijn geweest – hij voor een nacht naar de burcht is gegaan. Zoals zich makkelijk laat raden is er niet veel van hem teruggevonden, naar het schijnt alleen zijn muts en zijn staf. Maar Foltest had zich volledig aan deze gedachte vastgeklampt, als een klis aan een hondenstaart. Hij verbood elke poging tot het doden van de striga en vanuit alle mogelijke uithoeken van het land haalde hij charlatans naar Wyzima om de striga om te toveren tot prinses. Dat was nog eens een schilderachtige compagnie! Volkomen geschifte wijven, allerlei mankepoten, smerig, broeder, en onder de vlooiën, om medelijden mee te krijgen. En maar toveren, voornamelijk boven de etenskom en een pot bier. Zeker, sommigen zijn snel door Foltest of de raad ontmaskerd, een paar zijn er zelfs aan een schandpaal opgehangen, maar nog te weinig, veel te weinig. Ik zou ze allemaal hebben opgehangen. Dat de striga in die tijd de een na de ander heeft opgepeuzeld, zonder daarbij op de bedriegers of hun bezweringen acht te slaan, hoef ik er waarschijnlijk niet aan toe te voegen. Noch het feit dat Foltest al niet meer in het kasteel woonde. Er woonde niemand meer.'

Velerad onderbrak zijn verhaal en nam een slok bier. De hekser zweeg.

'En zo gaat dat, Geralt, al zo'n zes jaar achter elkaar door, want het is zo'n jaar of veertien geleden geboren. We hadden in die tijd een paar andere zorgen aan ons hoofd, want we la-

gen overhoop met Vizimir uit Novigrad, alleen had dat een fatsoenlijke, begrijpelijke reden, het ging hier om het verleggen van grenspalen, niet om dochters of enige andere verbintenis dan ook. Foltest blijft het overigens de hele tijd maar hebben over een huwelijk en bestudeert de door de naburige hofhoudingen ingezonden konterfeitsels, die hij vroeger gewoon was onmiddellijk in het privaat te dumpen. Tja, zo af en toe wordt hij opnieuw bevangen door deze manie en stuurt hij er ruiters op uit om nieuwe tovenaars te zoeken. Nou, en hij heeft een prijs uitgelooft, drieduizend orenen, waardoor er een fiks aantal wildebrassen en dolende ridders is komen opdagen, ja, zelfs een of andere herder, een in de wijde omtrek bekende halvegare, hij ruste in vrede. En de striga maakt het goed. Alleen zet ze zo nu en dan haar tanden in iemand. Dat went op den duur. En aan de helden die proberen haar betovering ongedaan te maken heb je in zoverre nog iets, dat het beest zich ter plekke te goed doet en niet buiten de burcht rondhangt. En Foltest, die heeft een nieuw paleis laten bouwen, best wel mooi.'

'Zes jaar.' Geralt richtte zijn blik omhoog. 'Zes jaar en niemand heeft hier iets aan kunnen doen?'

'Nee dus.' Velerad keek de heksers doordringend aan. 'Want kennelijk is er niets aan te doen en moeten we ons daarbij neerleggen, en dan heb ik het vooral over Foltest, onze genadige en geliefde heerser, die maar bekendmakingen blijft op hangen op kruispunten. Alleen zijn er steeds minder gegadigden. Onlangs hadden we er weliswaar nog een, maar die wilde die drieduizend per se vooraf hebben. Toen hebben we hem in een zak gestopt en in een meer gegooid.'

'Aan bedriegers geen gebrek.'

'Nee, daaraan is geen gebrek. Er zijn er zelfs een heleboel van,' beaamde de slotvoogd zonder de heksers uit het oog te verliezen. 'Vandaar, als je naar het paleis gaat, vraag dan niet vooraf om het goud. Als je er al heen gaat.'

'Ik ga erheen.'

'Prima, jouw zaak. Hou alleen mijn raad in gedachten. En als we het nu toch over die beloning hebben, de laatste tijd

heeft men het steeds vaker over het tweede gedeelte ervan, ik heb je dat genoemd. De prinses als vrouw. Ik weet niet wie dat heeft bedacht, maar als de striga eruitziet zoals ze zeggen dat ze eruitziet, dan is dit een behoorlijk trieste grap. Niettemin ontbrak het niet aan idioten die zich in galop naar de burcht repten, zo gauw het nieuws bekend werd dat er een mogelijkheid werd geboden om deel te gaan uitmaken van de koninklijke familie. Concreet: twee schoenmakersleerlingen. Waarom zijn schoenmakers zo dom, Geralt?’

‘Weet ik niet. En heksers, slotvoogd. Hebben die het geprobeerd?’

‘Er waren er een paar, o ja, zeker. Als ze hoorden dat ze de striga moesten onttoveren en niet doden, haalden ze meestal hun schouders op en vertrokken. Daarom is mijn respect voor heksers ook enorm toegenomen, Geralt. Wel, en toen meldde zich er nog een, hij was een stuk jonger dan jij, ik herinner me zijn naam niet meer, als hij die al heeft genoemd. Die heeft het geprobeerd.’

‘En?’

‘De prinses met de grote tanden heeft zijn ingewanden over een grote afstand verspreid. Wel zo’n half boogshot.’

Geralt knikte. ‘Dat waren ze?’

‘We hebben er nog een gehad.’ Velerad zweeg een tijdje. De heksers drong niet aan.

‘Ja,’ sprak uiteindelijk de slotvoogd. ‘Er was er nog een. Eerst, toen Foltest met de galg dreigde als hij de striga zou doden of verwonden, glimlachte hij alleen en begon vervolgens zijn spullen te pakken. Maar toen...’

Velerad temperde opnieuw zijn stem tot bijna gefluister en kwam over de tafel hangen.

‘Toen heeft hij de opdracht aangenomen. Weet je, Geralt, er zijn hier in Wyzima nog een paar verstandige mensen, zelfs op hoge posities, die hun buik vol hebben van deze hele kwestie. Het gerucht gaat dat deze mensen in het geniep de heksers hebben overtuigd om helemaal geen poespas of andere tovenarij te plegen, maar de striga om zeep te helpen en tegen de koning te zeggen dat de betovering niet heeft gewerkt en dat

zijn dochter van de trap is gevallen, kortom dat het een bedrijfsongeval was. De koning zou uiteraard woest zijn, maar verder dan hem geen oreen van de beloning uit te betalen zou hij niet gaan. Die schelm van een heksler liet daarop weten dat voor niks wijzelf naar de striga konden gaan. Tja, wat konden we doen... We hebben wat geld bij elkaar gelegd, we hebben over de prijs onderhandeld... Maar dat heeft allemaal niets opgeleverd.'

Geralt fronste zijn wenkbrauwen.

'Niets, wat ik zeg,' zei Velerad. 'De heksler wilde niet meteen gaan, die eerste nacht. Hij slenterde wat rond, loerde hier en daar, hing wat rond in de buurt. Ten slotte heeft hij naar verluidt de striga te zien gekregen, ongetwijfeld in actie, want het beest verlaat haar crypte niet alleen om haar benen te strekken. Hij heeft haar dus gezien en nog diezelfde nacht is hij ervandoor gegaan. Zonder afscheid te nemen.'

Geralt trok zijn lippen lichtjes samen in wat waarschijnlijk een glimlach moest voorstellen. 'Die verstandige mensen,' begon hij, 'die hebben vast nog dat geld. Heksers nemen nooit geld vooraf.'

'Zeker,' sprak Velerad, 'dat geld is er vast nog.'

'Het gerucht zegt niet hoeveel het was?'

Velerad liet zijn tanden zien. 'Sommigen zeggen achthonderd...'

Geralt schudde zijn hoofd.

'Anderen,' bromde de slotvoogd, 'hebben het over duizend.'

'Dat is niet veel, in aanmerking genomen dat een gerucht altijd alles groter maakt. Uiteindelijk is de koning bereid drieduizend te geven.'

'Vergeet de bruid niet,' spotte Velerad. 'Maar waar hebben we het hier over? Het is duidelijk dat je die drieduizend nooit zult krijgen.'

'En waarom is dat dan zo duidelijk?'

Velerad sloeg met zijn vlakke hand op het tafelblad. 'Geralt, verpest nu niet mijn idee van heksers! Dit duurt nu al ruim zes jaar! De striga werkt een vijftigtal mensen per jaar af, nu iets minder, want iedereen houdt zich verre van het paleis.'

Nee, broeder, ik geloof in tovenarij, ik heb het een en ander gezien en ik geloof, tot op zekere hoogte uiteraard, in het vakmanschap van magiërs en heksers. Maar dat onttoveren is flauwekul, bedacht door een of andere gebochelde en morsige zwerver die van het kluizenaarsvoedsel krankjorum is geworden, onzin waarin niemand gelooft. Behalve Foltest. Nee, Geralt! Adda heeft een striga ter wereld gebracht, omdat ze met haar bloedeigen broer naar bed is gegaan, dat is de waarheid, en geen enkele betovering die daar iets aan kan doen. De striga verslindt mensen, omdat zij nu eenmaal een striga is, en wij moeten haar doden, gewoon klaar uit. Luister, twee jaar geleden zijn enkele boerenkinkels uit een of ander afgelegen gehucht onder de rook van Mahakam, wier schapen door een draak werden opgevreten, met zijn allen naar dat beest toe gegaan en hebben hem met staken de kop ingeslagen en vonden het zelfs niet raadzaam daar hoog van op te geven. En wij hier in Wyzima zitten op een wonder te wachten en vergrendelen bij elke volle maan onze deuren of binden misdadigers aan een paal voor de burcht, ervan uitgaande dat het loeder zich er te goed aan zal doen en naar haar kist zal terugkeren.'

'Niet slecht bedacht,' glimlachte de heks. 'Is de criminaliteit erdoor teruggelopen?'

'Geenzins.'

'Welke kant is het op naar het paleis, dat nieuwe?'

'Ik zal je er persoonlijk heen brengen. En wat vind je van het voorstel van de verstandige mensen?'

'Slotvoogd,' sprak Geralt. 'Vanwaar die haast? Er kan zich nog altijd een bedrijfsongeval voordoen, onafhankelijk van mijn intentie. Dan zullen de verstandige mensen moeten bedenken hoe mij voor de woede van de koning te behoeden en die vijftienhonderd orenen te regelen waarover het gerucht spreekt.'

'Het ging om duizend.'

'Nee, heer Velerad,' zei de heks. 'Degene die jullie duizend hebben willen geven heeft bij het zien van de striga de benen genomen, hij heeft niet eens onderhandeld. Dat betekent dat het risico groter is dan duizend. Of het niet

groter is dan vijftienhonderd zal nog blijken. Uiteraard zal ik daarvoor afscheid nemen.'

Velerad krabde zich op zijn hoofd. 'Geralt? Twaalfhonderd?'

'Nee, slotvoogd. Dit is geen eenvoudig werk. De koning geeft er drie, en ik moet u zeggen dat onttoveren soms makkelijker is dan doden. Uiteindelijk zou een van mijn voorgangers de striga wel hebben gedood als dat zo eenvoudig was geweest. Denken jullie dat zij zich alleen maar hebben laten opeten omdat ze bang waren voor de koning?'

'Goed, broeder,' zei Velerad, en hij knikte met een zuur gezicht. 'Afgesproken. Alleen tegenover de koning geen woord over de mogelijkheid van een bedrijfsongeval. Dat is mijn goede raad.'

III

Foltest was slank, hij had een mooi, een te mooi gezicht. Hij was nog geen veertig, zo schatte de heks. Hij zat op een van zwart hout gebeeldhouwde gnoom, de benen had hij uitgestrekt in de richting van de open haard, waarvoor twee honden zich lagen te warmen. Naast hem, op een kist, zat een oudere, stevig gebouwde man met een baard. Achter de koning stond nog een andere, rijk geklede man met een trotse gelaatsuitdrukking. Een edelman.

'De heks van Rivia,' sprak de koning na het moment van stilte dat op de inleidende uiteenzetting van Velerad was gevolgd.

'Inderdaad, heer.' Geralt boog het hoofd.

'Waar heb je zo'n grijze kop van gekregen? Van het toveren? Ik zie dat je nog niet zo oud bent. Rustig maar, grapje, zeg maar niks. Ervaring heb je, zo mag ik aannemen?'

'Ja, heer.'

'Ik ben een en al oor.'

Geralt boog nog dieper. 'U weet toch, heer, dat onze code verbiedt te spreken over wat wij doen.'

‘Een comfortabele code, achtbare heksers, uitermate comfortabel. Maar, zonder in detail te treden, heb je te doen gehad met grootoren?’

‘Ja.’

‘Met vampiers, met lesji’s?’

‘Ook.’

Foltest twijfelde even.

‘Met striga’s?’

Geralt richtte zijn hoofd op, hij keek de koning in de ogen.
‘Ook.’

Foltest wendde zijn blik af. ‘Velerad!’

‘Ik luister, genadige heer.’

‘Heb je hem bekendgemaakt met de details?’

‘Ja, genadige heer. Hij beweert dat het mogelijk is de prinses te onttoveren.’

‘Dat weet ik al heel lang. Maar hoe dan, achtbare heksers? Ach, dat is waar ook, ik was het even vergeten. De code. Goed. Alleen nog een kleine opmerking. We hebben hier al een paar heksers gehad. Velerad, heb je hem dat verteld? Goed. Vandaar dat ik weet dat jullie specialiteit eerder het doden is dan het onschadelijk maken van een betovering. Daar kan echter geen sprake van zijn. Als er ook maar een haar wordt gekrenkt op het hoofd van mijn dochter, dan kun jij dat van jou op het houtblok leggen. Dat is het. Ostrit, en u, heer Segelin, jullie kunnen hier blijven, geef hem de informatie die hij verlangt. Ze hebben altijd veel te vragen, die heksers. Geef hem te eten en laat hem in het paleis wonen. Dan hoeft hij hier de kroegen niet af te struinen.’

De koning stond op, floot naar zijn honden en liep naar de deur, waarbij hij het stro opwierp dat de vloer van het vertrek bedekte. Bij de deur draaide hij zich om.

‘Lukt het jou, heksers, dan is de beloning van jou. Misschien doe ik er nog iets bij, als je slaagt. Uiteraard is al dat gezanik van het geteisem over trouwen met een prinses uit de spreekwoordelijke duim gezogen. Je denkt toch niet dat ik mijn dochter uithuwelijk aan de eerste de beste landloper?’

‘Nee, heer. Dat denk ik niet.’

‘Goed zo. Dat toont aan dat je een verstandig mens bent.’

Foltest verliet het vertrek, waarna hij de deur achter zich sloot. Velerad en de edelman, die tot nog toe waren blijven staan, namen onmiddellijk plaats aan tafel. De slotvoogd dronk de voor de helft gevulde beker van de koning leeg, wierp een blik in de kruik, vloekte. Ostrit, die op de fauteuil van Foltest was gaan zitten, keek schuins naar de heks en streelde met zijn handen over de gebeeldhouwde armleuningen. Segelin met de baard boog naar Geralt.

‘Gaat u zitten, respectabele heks, neemt u plaats. Ze komen zo met het avondmaal. Waarover had u willen spreken? Slotvoogd Velerad heeft u waarschijnlijk alles al verteld. Ik ken hem en ik weet dat hij eerder te veel zal zeggen dan te weinig.’

‘Alleen nog een paar vragen.’

‘Stelt u ze maar.’

‘De slotvoogd heeft me verteld dat na het verschijnen van de striga de koning heel wat Wetenden heeft opgeroepen.’

‘Dat is ook zo. Maar zegt u niet: “striga”, u moet zeggen: “prinses”. Zo voorkomt u gemakkelijker een dergelijke verspreking tegenover de koning... en daarmee gepaard gaande narigheden.’

‘Was er onder die Wetenden ook een bekende? Een beroemd iemand?’

‘Die zaten er ook tussen en die zijn er later ook geweest. Ik herinner me geen namen... En u, heer Ostrit?’

‘Ik ook niet,’ sprak de edelman. ‘Maar ik weet wel dat sommigen roem en erkenning genoten. Er werd toen veel over gesproken.’

‘Waren zij het erover eens dat de vloek kon worden weggenomen?’

‘Ze verschilden behoorlijk van mening.’ Segelin glimlachte. ‘In elke kwestie. Maar een dergelijke uitleg is mij wel ter ore gekomen. Het zou simpel moeten zijn, magische vaardigheden zouden niet verlangd worden en het zou, zo heb ik begrepen, volstaan als iemand een nacht bij haar zou doorbrengen, van zonsondergang tot het derde hanengekraai, in de kelder, bij de sarcofaag.’

‘Inderdaad nogal simpel.’ Velerad proestte het uit.

‘Ik zou graag een beschrijving willen horen van de... prinses.’

Velerad stond op van zijn stoel. ‘De prinses ziet eruit als een striga!’ schreeuwde hij. ‘Als de meest strigische striga waarvan ik heb gehoord! Hare Majesteit de Dochter van de Koning, die vervloekte superbastaard, is vier ellen groot, doet denken aan een biervat, heeft een smoel die reikt van oor tot oor dat vol staat met tanden als stiletto’s, heeft rode bolle ogen en rossige kluwens haar! Aan haar poten zitten klauwen als bij een wild zwijn, die tot aan de grond reiken! Ik vind het raar dat we nog geen miniaturen van haar naar bevriende hoven hebben gestuurd! De prinses, dat de pest haar moge wurgen, is al veertien, de hoogste tijd dat ze wordt uitgehuwelijkt aan de een of andere prins!’

‘Hou je in, slotvoogd,’ zei Ostrit, die met een fronsend voorhoofd naar de deur keek. Segelin glimlachte flauwtjes.

‘De omschrijving mag dan nogal beeldend zijn, ze is ook tamelijk nauwkeurig en daar ging het de heksers uiteindelijk om, nietwaar? Velerad is alleen nog vergeten eraan toe te voegen dat de prinses zich met ongelooflijke snelheid weet te verplaatsen en vele malen sterker is dan je op grond van haar lengte en lichaamsbouw zou zeggen. En dat ze veertien lentes telt is een feit. Voor zover dat van belang is.’

‘En dat is het,’ zei de heksers. ‘Vinden de aanvallen op mensen alleen bij volle maan plaats?’

‘Ja,’ antwoordde Segelin. ‘Als ze de aanvallen buiten het oude paleis pleegt. Binnen de muren van het paleis zijn los van de fasen van de maan altijd mensen omgekomen. Maar ze komt alleen bij volle maan naar buiten, en niet eens bij elke.’

‘Is er dan tenminste één geval bekend waarbij ze overdag heeft aangevallen?’

‘Nee. Overdag doet ze dat niet.’

‘Verslindt ze altijd haar slachtoffers?’

Velerad spuugde krachtig op het stro.

‘Ach, Geralt, het avondmaal wordt zo opgediend. Foei! Ze

verslindt, ze verscheurt, ze laat stukken achter, dat verschilt nogal eens en hangt waarschijnlijk af van haar humeur. Bij een heeft ze alleen het hoofd eraf gebeten, een aantal heeft ze ontweid en nog een aantal heeft ze kaalgevreten, tot op het bot, zou je kunnen zeggen. De teef!’

‘Let een beetje op je woorden, Velerad,’ siste Ostrit. ‘Je mag zeggen over de striga wat je wilt, maar over Adda geen kwaad woord in mijn aanwezigheid, want als de koning erbij is durf je dat ook niet!’

‘Is er iemand die een aanval van haar heeft overleefd?’ vroeg de heks, schijnbaar niet onder de indruk van de woede-uitbarsting van de edelman.

Segelin en Ostrit keken elkaar aan.

‘Ja,’ zei de man met de baard. ‘Helemaal in het begin, zes jaar geleden, heeft ze zich op twee soldaten gestort, die bij de crypte op wacht stonden. Een van hen is erin geslaagd te vluchten.’

‘En later,’ voegde Velerad daaraan toe, ‘nog een molenaar die ze aan de rand van de stad had aangevallen. Herinneren jullie je die nog?’

IV

De molenaar werd de volgende dag ’s avonds laat de ruimte boven het schildershuis waar de heks was ingekwartierd binnengebracht. Onder begeleiding van een soldaat in een mantel met een capuchon.

Het gesprek leverde niet veel op. De molenaar was doodsbang, hij stamelde en stotterde. Zijn littekens zeiden de heks meer: de striga had een imposante kaakomvang en inderdaad zeer scherpe tanden, waaronder erg lange bovensnijtanden, vier stuks, twee aan elke kant. Haar klauwen waren vast scherper dan die van een wild zwijn, hoewel ze minder gekromd waren. Het was overigens uitsluitend hieraan te danken dat de molenaar erin was geslaagd te ontkomen.

Nadat hij de man goed had bekeken, knikte Geralt naar de